

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Stadsöskolan 7-9 i Luleå
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Stadsöskolan 7-9. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7-9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (Se bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Stadsöskolan 7-9 i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan skolpersonal behöver arbeta aktivt och medvetet för ett tydligt stöttande ledarskap samt involvera eleverna i ett främjande arbete för ett positivt skolklimat.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med tydliga ramar och mål för att främja ett positivt skolklimat, samt ge personalen möjlighet att skapa samsyn och kompetens för att kunna bidra till detta.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 12 oktober 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:10865) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och annan personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i låg utsträckning med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Det finns en stor variation i hur personalen agerar och bemöter eleverna i de gemensamma utrymmena på skolan. Skolmiljön beskrivs av elever överlag som trygg och att personalen bemöter eleverna med respekt, men det finns en variation i hur personal agerar när eleverna inte följer överenskomna regler. Det handlar till exempel om nedsättande kommentarer mellan elever knutet till etnicitet eller utseende eller att

någon sticker ut från normen. Personal och elever ger olika bilder av hur personalen agerar vid kränkande behandling. Enligt personalen finns tydliga riktlinjer som de följer vid vetskap om händelser medan elever uttrycker att vissa lärare agerar medan andra inte gör någonting fast elever återkommande påtalat för lärare vad som pågår. Det förekommer också att lärare tillrättavisar flickor respektive pojkar i olika grad, vilket kan göra bemötandet från lärarna otydligt för eleverna. Det finns enstaka lärare tillgängliga för eleverna i de gemensamma utrymmena. Dessa kommunicerar aktivt med eleverna genom ett inlyssnande och varmt förhållningssätt. I övrigt passerar ofta personal genom gemensamma utrymmen på väg till och från lektioner, utan att stanna till och prata med eleverna. En orsak till det som personal och rektorn anger är tidsbrist.

Eleverna involveras i vissa delar i arbetet som rör skolans klimat, men det saknas en tydlig struktur i arbetet. Insatser som berör normer och trygghet eller arbete för att stärka elevernas respekt för olikheter genomförs huvudsakligen utifrån uppkomna behov och inte som ett främjande arbete. Personal från elevhälsan besöker klasser och håller föreläsningar med olika teman som till exempel om uppförande på nätet, och kyrkan bjuds in för att samarbeta med mentorer i årskurs 7 om värdegrundsfrågor. Det har till exempel handlat om hur man pratar med varandra och personer från kyrkan förbereder med samtal med mentorn om klassens behov. I övrigt ryms arbete med normer och respekt för olikheter inom undervisningen i särskilda ämnen eller i åtgärdande arbete. Vidare deltar eleverna i begränsad omfattning i dialog om skolans klimat och att utveckla en förståelse för skolans förhållningssätt. Eleverna besvarar en trivselenkät varje termin, men deltar inte i någon efterföljande reflektion kring resultaten. Mentorstiden är visserligen ett forum avsett för bland annat arbete med värdegrund och hur eleverna agerar mot varandra, men det varierar i vilken utsträckning den används till det. Elevernas kännedom om skolans trivselregler är låg och det saknas ett kontinuerligt arbete där reglerna följs upp och diskuteras tillsammans med eleverna. Skolans ordnings- och trivselregler ska enligt skolans styrdokument revideras i samverkan med elevrådet. Eleverna uppger dock att reglerna i praktiken främst har presenterats för dem utan möjlighet till påverkan. Elevrådets möjligheter att bidra till samtal om skolklimatet är dessutom begränsade, eftersom vissa klasser saknar elevrådsrepresentanter.

Det finns få organiserade aktiviteter som syftar till att främja ett positivt skolklimat och stärka gemenskapen mellan årskurser och samarbeten mellan klasser. Skolövergripande aktiviteter genomförs främst vid enstaka tillfällen i form av friluftsdagar och årskursvisa gemensamma aktiviteter vid uppstart eller avslut av terminen. Elevrådet anordnar en skolgemensam aktivitet vid Halloween och har planer på säsongsbetonade aktiviteter runt exempelvis påsk, men i övrigt ansvarar eleverna inte för andra

gemensamma aktiviteter och har inga etablerade uppdrag i syfte att bidra till ett positivt skolklimat. Elevrådet är den enda strukturerade formen för elevengagemang i skolans gemensamma frågor. Det finns heller inte någon organiserad insats eller aktivitet under skoldagen som ger eleverna möjlighet att mötas över klass- och årskursgränserna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan skolpersonal behöver arbeta aktivt och medvetet för ett tydligt och stöttande ledarskap samt involvera eleverna i ett främjande arbete för ett positivt skolklimat.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att gemensamma förhållningssätt för arbetet utanför undervisningen inte är implementerade vilket medför att det varierar hur väl personalen möter eleverna med en kombination av tydlighet och omtanke. Bristen på personal i de gemensamma utrymmena bidrar också till att ansvaret att hantera situationer som uppkommer överlämnas till eleverna själva och inverkar negativt på deras trygghet. Det finns få etablerade strategier och arbetssätt för att ge eleverna möjlighet att bidra till gemenskapen eller att ta ansvar för skolmiljön. Det genomförs också få aktiviteter som stärker samhörigheten mellan klasser och årskurser. Det saknas därmed flera väsentliga delar av ett arbete som syftar till att skapa ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen rekommenderar att lärare och annan personal arbetar för ett professionellt ledarskap där personalen kombinerar tydlig struktur med empati. Lärare och annan personal behöver vara konsekventa, rättvisa och förutsägbara samt bemöta elever med respekt, omtanke och motiverande förväntningar. När lärare och annan personal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap främjas goda relationer och elevernas känsla av trygghet och ansvar stärks. Det är också av vikt att eleverna får reella möjligheter att engagera sig, utveckla sin förmåga och ta ansvar för skolans klimat. Elevers inflytande och delaktighet har exempelvis positiva effekter på lärar-elevrelationerna och på skolklimatet.¹ Eleverna behöver också i undervisning få lära sig om respekt för varandras olikheter. Av Skolinspektionens tematiska analys av skolors

¹ Skolverket (2020). *Skapa trygghet för lärande – Om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling.*

arbete med trygghet och studiero framgår också att skolor som lyckas väl i arbetet hanterar resultaten från trygghetsmätningar och liknande på såväl elev- som rektorsnivå.² Det är också av vikt att arbetet med skolans regler leds av rektor och omfattar hela verksamheten, med aktiv medverkan från både lärare och elever. För att reglerna ska upplevas som rimliga och rättvisa och vara väl förankrade är det också av vikt att eleverna är delaktiga, att alla klasser finns representerade i elevrådet samt att varje klass utvecklar samvaroregler tillsammans med sin lärare. Avlutningsvis kan elevernas medverkan i skolans värdegrundsarbete också stärkas genom elevuppdrag och återkommande skolövergripande aktiviteter som skapar kontinuitet och hållbarhet. Det kan till exempel handla om elevansvar i form av kamratstödjare, trygghetsgrupper eller elevledda aktiviteter.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i låg utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Det saknas ett strukturerat arbete på skolenheten för att skapa ett positivt skolklimat. Det finns dokumenterade riktlinjer för arbetet med trygghet och trivsel som bland annat innehåller gemensamma förhållningssätt och mål

² Skolinspektionen (2020). *Skolors arbete med trygghet och studiero. En tematisk analys utifrån beslut fattade inom regelbunden kvalitetsgranskning 2018-2019*. Tematisk analys Nr 1.

för att motverka trakasserier och kränkande behandling och rutiner för närvarofrämjande arbete. Det är dock ottydligt hur de tillämpas i verksamheten. Vidare har rektorn initierat vissa organisatoriska insatser som syftar till att bidra till trygghet och trivsel, men för närvarande finns få vuxna bland eleverna utanför lektionstiden. Det finns till exempel en likabehandlingsgrupp på skolan bestående av representanter för lärare och elevhälsan samt rektorn och biträdande rektorn. De har till exempel enskilda välkomstsamtal med eleverna om trygghet och trivsel när de börjar i årskurs 7. Rektorn har också organiserat och håller på med rekrytering av en personal som ska ansvara för cafeterian och för att vara med eleverna på elevytan i anslutning till den. Det har tidigare funnits såväl rastvärdsscheman för personal som rastverksamhet för eleverna men för närvarande finns inget sådant strukturerat gemensamt arbete. Det finns inte heller någon annan organiserad verksamhet för att öka vuxennärvaron i korridorer och andra gemensamhetsutrymmen. Skolmiljön i gemensamma utrymmen upplevs inte som trivsamt. Det finns till exempel få sittplatser vilket gör att elever går runt i korridorerna eller sitter på golvet. Rektorn vidtar för närvarande inga aktiva åtgärder för att skapa mer trivsamma lokaler, utan hänvisar till den planerade renoveringen som skäl till att inte arbeta vidare med förbättringar i nuläget. Rektorn har inte ett tydligt arbete med att ta tillvara vårdnadshavares och elevers synpunkter avseende skolklimatet. Detta blev också synligt vid en omorganisation då vårdnadshavare och elever ställdes inför faktum utan möjlighet till förberedelser. Enligt rektorn har processen synliggjort behovet av att förbättra arbetet med att inhämta elevers och vårdnadshavares synpunkter och möjliggöra delaktighet och en bättre dialog.

Rektorn leder inte ett systematiskt arbete för att förankra gemensamma förhållningssätt för att främja ett positivt skolklimat hos lärare och övrig personal. Det finns arbetslagsmöten som ett forum där lärarna är ålagda att diskutera saker som trivsel och frånvaro. Rektorns arbete med att få personalen att tillämpa gemensamma förhållningssätt är dock främst av informell karaktär och rektorns uppföljning av hur gemensamma förhållningssätt omsätts i verksamheten sker inte systematiskt. I början av läsåret tas visserligen riktlinjer upp med personalen men rektorn följer inte upp att personal tagit del av dessa eller att mentorer arbetar med dem tillsammans med elever. För närvarande finns inte heller någon gemensam policy för hur personalen ska närvara och relatera till eleverna under raster.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Det saknas ett systematiskt arbete på skolan för att ge lärare vägledning, stöd och kompetensutveckling för att främja ett positivt skolklimat. Lärarna har något tidigare år deltagit i utbildning avseende relationskompetens,

men i övrigt har de i närtid inte haft någon gemensam kompetensutveckling för att utveckla ett positivt skolklimat. Det är främst i informella former och genom egna initiativ som personal kan få stöd i arbetet med att bemöta elever eller att leda elevgrupper. Lärare kan till exempel dela erfarenheter i arbetslaget och på så sätt stödja varandra eller be elevhälsan om stöd. Avseende hur nyanställda får del av gemensamma förhållningssätt erbjuds de endast att ta del av planen mot kränkande behandling.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla ett strategiskt arbete med tydliga ramar och mål för att främja ett positivt skolklimat, samt ge personalen möjlighet att skapa samsyn och kompetens för att kunna bidra till detta.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det visserligen finns dokumenterade mål och gemensamma förhållningssätt som grund för arbete med att skapa ett positivt skolklimat, men det saknas ett tydligt arbete för att också omsätta det i verksamheten. Rektorn ger inte lärare och annan skolpersonal förutsättningar att strukturerat arbeta med att ta fram och skapa samsyn om gemensamma förhållningssätt i arbetet med positivt skolklimat. Rektorn följer inte heller upp hur de gemensamma förhållningssätt som finns i riktlinjerna för arbetet med trygghet tillämpas i praktiken. Därutöver saknas möjlighet för personalen att få en ökad förståelse för vad som bidrar till ett positivt skolklimat. Utan ett långsiktigt arbete med att tillämpa riktlinjer som finns för arbetet med trygghet och trivsel riskerar det främjande och förebyggande arbetet att bli beroende av enskilda individers initiativ.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn etablerar ett strategiskt arbete för att hela skolans personal ska arbeta mot gemensamma mål med en gemensam policy och samsyn. En central aspekt i det främjande och förebyggande arbetet är att det bygger på gemensamma förhållningssätt från personalen. Med en gemensam linje hanteras situationer likartat oberoende av vilken personal som finns i klassrummet, korridorerna eller ute på skolgården, vilket ger eleverna en mer förutsägbar skoldag. Det är av vikt att personalen får möjlighet att kontinuerligt diskutera, pröva och utvärdera gemensamma förhållningssätt. Det är också viktigt att rektorn följer upp att all personal verkar för att de gemensamma förhållningssätten genomsyrar arbetet. En viktig förutsättning för arbetet är också rektorn möjliggör att all personal har och utvecklar sin kunskap om vad ett positivt skolklimat innebär och hur

personalen ska arbeta tillsammans för att främja goda relationer och positiva sociala samspel under hela skoldagen.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

X Anders Berggren

Föredragande

Signerat av: Anders Berggren

I handläggningen av ärendet har även utredare Susanne Nordberg deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7-9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Stadsöskolan 7-9 i Luleå kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Stadsöskolan 7-9 den 14 och 16 januari. Besöket genomfördes av utredarna Anders Berggren och Susanne Nordberg.

Stadsöskolan 7-9 är en högstadieskola i Luleå kommun. På skolan går cirka 230 elever, fördelade på tre klasser i varje årskurs. I skolans lokaler finns även en skolenhet med elever i årskurserna 4-6.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- Tre observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7-9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.